



Inter Provinciaal Overleg
De voorzitter van de Bestuurlijke Advies Commissie
Vitaal Platteland
Herengracht 23
2511 EG DEN HAAG
Nederland

Ons kenmerk 2021/14194
Uw kenmerk -
Bijlage(n) -

Telefoon + [redacted]
Maastricht 3 juni 2021
Verzonden 3 juni 2021

Onderwerp

Schriftelijke inbreng Provincie Limburg voor de BAC Vitaal Platteland van 4 juni 2021

Geachte voorzitter van de BAC VP, geachte heer Drenth,

Bij deze stuur ik u Limburgse inbreng ten aanzien van agendapunten van de BAC Vitaal Platteland van 4 juni aanstaande.

Naar IPO is in een brief verwoord, dat de Provincie Limburg gedurende de periode van afwezigheid van een college van Gedeputeerde Staten indien nodig inbreng zal leveren in de vorm van een GS-brief of in de vorm van de aanwezigheid van de Commissaris van de Koning, bij overleg.

Daarnaast hebben Gedeputeerde Staten, vertegenwoordigd door de Commissaris van de Koning, besloten om mij te mandateren tot het leveren van schriftelijke reacties inzake het prioritaire dossier Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Relevante momenten hierbij zijn de extra BAC VP van 4 juni die is gewijd aan het GLB NSP en de daarop volgende schriftelijke consultatie inzake Koersnotitie en de voorbereiding van het Bestuurlijk Overleg IPO – minister LNV op 17 juni 2021.

Bij de agenda van 4 juni merk ik het navolgende op. Op andere punten kom ik terug bij uw schriftelijke consultatie.

1. Keuzeknoppen financiering – bijlage 2a

Variant

Uitgangspunt voor gesprekken is wat Limburg betreft de variant “25% eco-regelingen en 15% overheveling”. Deze inzet moet mede in het licht van het SER-advies voor het Landbouwakkoord en de aanpak Stikstofversnelling worden besproken, omdat een landbouwtransitie een investering vergt die niet alleen met het GLB gefinancierd kan worden.



In Europa wordt gesproken over een minimum-inzet van tussen de 20 en 25%. Provincies hebben, net als het rijk, aangegeven dat zij een stap verder willen gaan dan Europa en ook Limburg onderschrijft de urgentie van beperken van klimaatproblematiek, in belang van samenleving en de boeren zelf. Ondernemers zijn tevreden dat alle GLB-middelen op het Boerenerf zullen landen. Zij zijn echter bezorgd dat een te hoge reservering voor eco-regelingen en overheveling hun exportpositie bedreigt. Limburg is van mening dat samen met de sector nog moet worden besproken hoe hoog de inzet voor eco-regelingen en overheveling kan zijn en waar de juiste balans ligt tussen “level playing field” en “inzet op koploperschap bij vergroening en transitie”.

Draaiknoppen

Het totale financiële beeld bevat nog veel variabelen. Echter ten aanzien van de draaiknoppen spreken we twee zorgpunten uit:

- Flexibiliteit: Limburg adviseert te bewaken dat de mogelijkheden tot (bij) sturing op het NSP niet verder afnemen. Het overgrote deel van de middelen ligt al vast in langdurende afspraken.
- Balans: De balans tussen de scenario's GroenBlauweArchitectuur; en Investerings/Kennis/Innovatie lijkt onvoldoende.

In Pijler 1 bevorderen we duurzaam gedrag en dringen we klimaat- en biodiversiteitsproblemen terug, met name door eco-regelingen te introduceren.

Met overheveling van P1 middelen naar P2 voegen we impact toe aan de transitie. We zetten nog meer in op Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer, maar lange termijnoplossingen vragen ook:

- Sectorale initiatieven ter versterking van de regie-rol van de primaire sector bij het verduurzamen van het voedselsysteem
- Sector-gestuurde initiatieven tot de ontwikkeling van innovatieve digitaliseringsstrategieën voor (a) data-gedreven KPI's voor kringlooplandbouw en (b) natuurinclusieve & diverse teeltsystemen die bijdragen aan nieuwe verdienmodellen
- Sector-gestuurde initiatieven tot duurzame verdienmodellen / ketens van een bovenregionaal belang waarbij één of meerdere boeren, samen met een marktpartij, een keten ontwikkelen, van idee tot aan het marktrijp maken van een concept.

Deze zaken verdienen een significante plaats in het NSP.

2. Verdeling ANLB – middelen – bijlage 2b

Voorgesteld wordt een onafhankelijke, hoogambtelijke adviescommissie in te stellen om de verdeling van additionele middelen voor de uitvoering van het agrarisch natuurbeheer (ANLB) in het GLB-NSP nader te onderzoeken, met als doel te komen tot een evenwichtige verdeling van de middelen over de provincies in lijn met de doelen die zij middels het nieuwe ANLB dienen te bereiken. Hierin kunnen wij ons vinden, mits wij voldoende betrokken zijn bij de bemensing van de adviescommissie en bij het vaststellen van de doelen.

Met het voorstel in te stemmen met de verdeling van middelen over provincies zoals deze wordt voorgelegd door de onafhankelijke commissie kunnen we niet akkoord gaan; *de commissie kan gemandateerd worden om het advies te formuleren, maar GS moeten hier vervolgens over kunnen besluiten.*

3. Aanvalsplan Grutto - bijlagen 4 en 4a

De Provincie Limburg is één van de provincies waar de grutto niet huist en er zijn ook geen Limburgse ontwikkelgebieden opgenomen in het Aanvalsplan Grutto. Om zowel de investeringen als de beheerslasten van het Aanvalsplan Grutto (AG) te financieren, wordt een stevig beroep gedaan op GLB-middelen, Omdat deze GLB-middelen op dit moment onderdeel uitmaken van de hectarevergoedingen van alle Nederlandse grondgebonden agrariërs, betekent GLB-financiering dat de dekking eerst door alle agrariërs wordt ingeleverd en vervolgens besteed aan de agrariërs in de Grutto-gebieden; het gaat dan vrijwel gebiedsdekkend om 6 provincies. Hoewel wij inhoudelijk sympathiek staan tegenover het AG, kunnen wij een korting van agrariërs in 6 provincies ten gunste van een stijging voor agrariërs in 6 andere provincies moeilijk verantwoorden. Ook in onze provincie hebben agrariërs te kampen met specifieke problemen die eerder een extra bijdrage dan een korting vragen. Limburg wil bewaken dat het beroep op solidariteit met nationale prioriteiten via het GLB tot een minimum beperkt blijft. Nationale prioriteiten moeten primair met additionele rijksmiddelen worden afgedekt en niet met premie-differentiatie. Het Limburgse standpunt is dan ook om het AG zo weinig mogelijk uit GLB en zo veel mogelijk uit aanvullende rijksmiddelen en middelen van de Grutto-provincies te financieren, om de beheerskosten kritisch te monitoren en om te borgen dat de totale inzet van het GLB recht doet aan de opgaven van alle provincies, gebieden en deelsectoren.

Wij adviseren dat u het Aanvalsplan Grutto als volgt bespreekt – deze tekst is iets afwijkend van het voorstel, dat naar onze mening te veel ruimte laat voor een te ruimhartige interpretatie:

- Alle provincies omarmen het Aanvalsplan Grutto inhoudelijk;
- Fasering aanbrengen in de uitvoering van het aanvalsplan: realiseren van 18 gebieden in 6 jaar, *waarbij na drie jaar een evaluatie wordt uitgevoerd over kosten/baten in de 18 gebieden;*
- Beheermiddelen beschikbaar stellen vanuit het EU overhevelingsbudget voor 75% en zorgen dat de overige middelen beschikbaar komen via een nationale top-up (*rijksmiddelen 25%*), *voor de 18 gebieden;*
- *De Grutto-provincies dragen zorg voor de investeringsmiddelen van ca € 18 miljoen voor de 18 gebieden, alsmede voor de 18 miljoen voor de overige gebieden, indien daartoe te zijner tijd besloten wordt;*
- *Over inzet van GLB-middelen voor beheer van de overige 16 gebieden wordt nu niet besloten;*
- *Besluitvorming over de overige 16 gebieden wordt gekoppeld aan de evaluatie van de 18 gebieden;*
- *Niet-Grutto provincies dragen niet bij aan GLB-inzet voor de 16 overige gebieden, tenzij de evaluatie te zijner tijd tot een andere uitkomst leidt*
- Tevens extra aandacht te geven aan Boerenlandvogels in geheel Nederland in het GLB-NSP, echter voornamelijk via het verbrede en geoptimaliseerde ANLb.




4. Governance GLB – bijlagen 6a en 6b

Wij geven de volgende overwegingen mee.

Zoals alle provincies is Limburg voorstander van het voorkomen van ongewenste en kostbare uitvoeringslasten van maatregelen, voor overheid en ondernemers en van het voorkomen van onnodige uitvoeringskosten van het uitvoeringsproces zelf. Onze perceptie is dat RvO veel hogere kosten in rekening brengt dan nodig, minder toegankelijk is voor onze ondernemers, te lange doorlooptijden voert en niet de optimale gebiedskennis en betrokkenheid heeft om met onze ondernemers mee te denken. Wanneer de optie “delegated body” wordt losgelaten vervalt elke prikkel naar RvO om beter en goedkoper te presteren.

Daarom adviseert Limburg met klem om de variant “delegated bodies” als optie in het NSP op te nemen en op een later moment, wanneer meer informatie beschikbaar is, te bepalen of en zo ja in welke mate de optie wordt benut – aanvullend aan taken die ook zonder deze optie al mogelijk zijn.

Tenslotte wil Limburg zaken ten aanzien van het pakket aan taken en verantwoordelijkheden dat wordt beschreven in het NSP - deelplan voor de toekomstige governance / aansturing inbrengen dat moet worden vastgelegd dat provincies voldoende posities in de stuurgroep kunnen innemen en dat zij meebeslissen over alle programmerings- en financieringszaken.



drs. T.H.C. Schulpen
Directie provincie Limburg